

Olsztyn, dnia 22 listopada 2016 r.

PS-IV.431.3.10.2016.KG

Pani Monika Cwalińska
Kierownik
Miejsko-Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Rucianem Nidzie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie zamiejscowe stanowiska pracy w delegaturze w Ełku, przeprowadził w dniach od 4 do 7 lipca 2016 r. kontrolę kompleksową Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rucianem Nidzie. Kontrola przeprowadzona została w siedzibie jednostki kontrolowanej.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 930 ze zm.) – zwanej dalej ustawą, rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 ze zm.) oraz upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego nr FK-VI.0030.602.2016 z dnia 13 czerwca 2016 r.

Przedmiotem kontroli była ocena zakresu i sposobu realizacji ustawowych zadań samorządu gminnego z zakresu pomocy społecznej oraz ocena zgodności zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami, za okres od 1 stycznia 2015 roku do 7 lipca 2016 roku.

Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole, podpisanym bez zastrzeżeń przez Panią w dniu 24 października 2016 roku.

Ustaień kontrolnych dokonano w oparciu o analizę okazanych dokumentów z wykorzystaniem sporządzonych przez Panią informacji.

Na podstawie przeprowadzonej kontroli działalność Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

W wyniku przeprowadzonych czynności nadzorczych ustalono, że zakres działania oraz organizacja wewnętrzna Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rucianem Nidzie wynikają ze statutu i regulaminu organizacyjnego jednostki. Analiza ww. dokumentów wykazała, że statut wymaga aktualizacji w zakresie zadań pomocy społecznej, określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz.930 ze zm.).

Dokonując oceny kwalifikacji kadry Ośrodka stwierdzono, że kierownik oraz pracownicy socjalni realizujący zadania z zakresu pomocy społecznej, spełniają wymogi kwalifikacyjne

określone w ustawie o pomocy społecznej. Ponadto kwalifikacje zawodowe opiekunów świadczących usługi opiekuńcze w ramach realizacji zadania własnego gminy, są zgodne z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników samorządowych (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 1786).

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rucianem Nidzie jest niezgodny z normą określoną w art. 110 ust. 11 i 12 ustawy (w Ośrodku zatrudnionych jest dwóch pracowników socjalnych, na jednego pracownika przypada 4.241 mieszkańców). Pracownicy socjalni otrzymywali dodatek przysługujący im na podstawie art. 121 ust. 3a ustawy.

Stwierdzono, że Gmina Ruciane Nida w okresie objętym kontrolą realizowała zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym, wynikające z art. 17 ust. 1 ustawy pkt: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 14, 15, 16, 17, 18, 19 i 20. Natomiast nie realizowała zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym, wynikających z art. 17 ust. 1 ustawy, pkt: 7, 8, 9, 16a ze względu na brak potrzeb mieszkańców, w tym zakresie.

Zadanie, o którym mowa w art. 17 ust. 1 pkt 11 ustawy, Gmina Ruciane Nida realizowała częściowo, tzn. organizowała i świadczyła usługi opiekuńcze, ale nie organizowała i nie świadczyła specjalistycznych usług opiekuńczych. W okresie objętym kontrolą nie wpłynął żaden wniosek o przyznanie pomocy w formie usług specjalistycznych.

Gmina Ruciane Nida nie realizowała zadania, o którym mowa w art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy tj.: nie prowadziła i nie zapewniała miejsc w mieszkaniach chronionych.

Ustalono, że Gmina Ruciane Nida realizowała zadania własne gminy, wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1, 4 i 5 ustawy.

W celu dokonania oceny prawidłowości postępowania w sprawach przyznania świadczeń z zakresu pomocy społecznej wynikających z realizacji przez Ośrodek zadań określonych w art. 17 ustawy oraz prowadzenia związanej z tym dokumentacji, dokonano analizy losowo wybranych spraw, które dotyczyły osób otrzymujących pomoc i tych, którym pomocy odmówiono.

Z ustaleń kontrolnych wynika, że tryb załatwiania spraw, wynikający z kodeksu postępowania administracyjnego został zachowany, decyzje administracyjne zawierały niezbędne elementy wynikające z kodeksu postępowania administracyjnego. Odbiór decyzji w każdym przypadku został potwierdzony przez adresata. Wywiady środowiskowe przeprowadzono z zachowaniem terminu określonego w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2012 r., poz. 712). Zawarte w wywiadach środowiskowych plany pomocy opracowane przez pracowników socjalnych były zgodne z potrzebami zgłoszonymi przez wnioskodawców. Dokumentacja spraw przyznających świadczenia z pomocy społecznej zawierała udokumentowaną sytuację dochodową osoby lub rodziny, zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej. Stwierdzono, że pomocy udzielano bądź odmawiano zasadnie, zgromadzony materiał dowody był wyczerpujący. Nie budziła zastrzeżeń realizowana przez Ośrodek praca socjalna.

W zakresie dokumentacji osób, objętych wsparciem M-GOPS w formie zasiłków stałych, zasiłków okresowych, celowych i specjalnych celowych, a także środowisk, które otrzymały pomoc w ramach wieloletniego rządowego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020, w formie gorącego posiłku oraz zasiłku celowego z przeznaczeniem na zakup posiłku lub żywności, środowisk, którym przyznano pomoc w formie usług opiekuńczych w ramach realizacji zadań własnych gminy, stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- w 4 przypadkach naruszenie art. 106 ust. 3 ustawy, tj. pomoc pieniężną w formie zasiłku stałego przyznano od dnia złożenia wniosku, pomimo, iż uprawnienie do świadczenia obejmowało pełny miesiąc. Stwierdzona nieprawidłowość skutkowałą przyznaniem świadczenia i ustaleniem jego wysokości za niepełny miesiąc. Po kontroli organ wydał decyzje administracyjne, przyznające świadczenie od miesiąca złożenia wniosku, zgodnie z wymogiem art. 106 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

- w 1 przypadku usługi opiekuńcze świadczone bez decyzji administracyjnej, wbrew art. 106 ust. 1 ustawy. Stwierdzona nieprawidłowość skutkowałą świadczeniem pomocy niepieniężnej bez decyzji administracyjnej.

Wśród spraw dotyczących kierowania do domu pomocy społecznej oraz ustalania i zmiany odpłatności za pobyt w tych domach, stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- w 3 przypadkach przekroczono termin załatwienia sprawy wynikający z art. 35 kpa, jak również nie wywiązano się z obowiązku poinformowania strony o niezakończonym w terminie, o czym stanowi art. 36 kpa. Stwierdzona nieprawidłowość skutkowałą dłuższym, nieuzasadnionym terminem oczekiwania strony na wydanie rozstrzygnięcia w przedmiocie skierowania do dps.

- w 1 przypadku aktualizację rodzinnego wywiadu środowiskowego przeprowadzono po upływie 6 miesięcy, wbrew wymogom art. 107 ust. 4 ustawy (sprawa dot. aktualizacji sytuacji dochodowej osoby przebywającej w dps). Stwierdzona nieprawidłowość miała charakter formalny i nie spowodowała skutków.

Szczegółowe ustalenia w zakresie stwierdzonych nieprawidłowości przedstawione zostały w protokole z kontroli.

W dokumentacji spraw zakończonych wydaniem decyzji odmawiającej przyznania pomocy nie stwierdzono nieprawidłowości.

W związku ze stwierdzonymi w toku kontroli nieprawidłowościami, działając w oparciu o art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej wnoszę o podjęcie przez Panią stosownych działań mających na celu ich wyeliminowanie oraz o niezwłoczną realizację następujących zaleceń:

1. Dokonać zmiany statutu Ośrodka w zakresie zadań pomocy społecznej, wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U z 2016 r., poz. 930 ze zm.) i przedłożyć do zatwierdzenia Radzie Gminy.
2. Podjąć działania w kierunku spełnienia wymogu art. 110 ust. 11 i 12 ww. ustawy o pomocy społecznej, stanowiącego o zatrudnieniu pracowników socjalnych w ośrodku pomocy społecznej proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących, w tym nie mniej niż trzech pracowników socjalnych.
3. Podjąć działania mające na celu prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych, zgodnie z wymogami art. 17 ust.1 pkt 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r., poz. 930 ze zm.).

4. Przestrzegać zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej za okres miesiąca kalendarzowego, począwszy od miesiąca złożenia wniosku wraz z wymaganą dokumentacją, z uwzględnieniem terminu nabycia uprawnień do świadczenia, zgodnie z wymogami art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.
5. Przestrzegać zasady przyznawania świadczeń z pomocy społecznej w formie decyzji administracyjnej, zgodnie z art. 106 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.
6. Przestrzegać terminów załatwiania spraw stosownie do art. 35 Kodeksu postępowania administracyjnego, a w uzasadnionych przypadkach przesunięcia terminu, wywiązywać się z obowiązku wynikającego z art. 36 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. 2016 r., poz. 23 ze zm.)
7. W przypadku osób korzystających ze stałych form pomocy, aktualizację wywiadu sporządzać nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych, zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej.

Nieprawidłowości stwierdzone w toku kontroli były na bieżąco omawiane z Panią i pracownikami socjalnymi Ośrodka prowadzącymi poszczególne sprawy. Udzielono instruktażu, o którym mowa w protokole z kontroli.

Na podstawie art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej przysługuje Pani prawo, w terminie 7 dni od daty otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłoszenia do nich zastrzeżeń. Wojewoda ustosunkowuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.

W przypadku nie wniesienia zastrzeżeń, bądź nieuwzględnienia zastrzeżeń przez wojewodę, informację o sposobie realizacji zaleceń, uwag i wniosków jest Pani zobowiązana przekazać do Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
Joanna Jabłonna-Kastrau
ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej